

Barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási Szerződés az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Csehszlovák Köztársaság között

1955. május 14.

A Szerződő Felek,

újból megállapítva, hogy olyan európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésére törekszenek, amely valamennyi európai állam részvételén alapulna társadalmi és államrendszerükre való tekintet nélkül, s amely lehetővé tenné erőfeszítéseik egyesítését az európai béke biztosítása érdekében,

figyelembe véve egyszersmind a párizsi egyezmények megerősítése következtében Európában előállt helyzetet, amely egyezmények a felfegyverzett Nyugat-Németország részvételével és az észak-atlanti tömbbe való bevonásával a „Nyugat-európai Unió” alakjában új katonai csoportosulás létrehozását helyezik kilátásba, ami fokozza az újabb háború veszélyét és veszélyezteti a békeszerető államok nemzeti biztonságát, meggyőződve arról, hogy az európai békeszerető államoknak ilyen körülmények között meg kell tenniük a biztonságuk biztosításához szükséges és az európai béke fenntartásának érdekét szolgáló intézkedéseket,

az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmányának célkitűzéseit és elveit követve, a barátság, az együttműködés és a kölcsönös segélynyújtás további megszilárdításának és fejlesztésének érdekében, az államok függetlensége és szuverenitása tiszteletben tartásának, valamint a belügyeikbe való be nem avatkozásnak elveivel összhangban, elhatározták, hogy megkötik a jelen barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási Szerződést és Meghatalmazottaikként kijelölték:

Az Albán Népköztársaság Nemzetgyűlésének Elnöksége Mehmet Shehut, az Albán Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét,

a Bolgár Népköztársaság Nemzetgyűlésének Elnöksége Viko Cservenkovot, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét,

a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Hegedűs Andrást, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét,

a Német Demokratikus Köztársaság Elnöke Otto Grotewohlt, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökét,

a Lengyel Népköztársaság Államtanácsa Jozef Cyrankiewiczet, a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét,

a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége

Gheorghe Gheorghiu-Dejt, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét,

a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Tanácsának Elnöksége

Nyikolaj Alekszandrovics Bulganyint, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökét,

a Csehszlovák Köztársaság Elnöke

Viliam Sirokyt, a Csehszlovák Köztársaság miniszterelnökét,

akik kellő alakban és teljesen rendben talált meghatalmazásaik bemutatása után az alábbiakban állapodtak meg:

1. cikk. A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmányának megfelelően nemzetközi kapcsolataikban tartózkodnak az erővel való fenyegetéstől vagy annak alkalmazásától, és nemzetközi vitáikat békés eszközökkel oly módon oldják meg, hogy ne veszélyeztessék a nemzetközi békét és biztonságot.

2. cikk. A Szerződő Felek kijelentik, hogy az őszinte együttműködés szellemében készek részt venni minden nemzetközi akcióban, amelynek célja a nemzetközi béke és biztonság biztosítása és minden erejüket e célok megvalósítására fordítják.

A Szerződő Felek egyben arra fognak törekedni, hogy más olyan államokkal való megegyezés alapján, amelyek hajlandók ebben együttműködni, hatékony intézkedéseket foganatosítsanak a fegyverzet általános csökkentésére és az atom- és hidrogénfegyver, valamint a tömegpusztító fegyverek egyéb fajtáinak betiltására.

3. cikk. A Szerződő Felek a nemzetközi béke és biztonság megerősítésének érdekeit szem előtt tartva tanácskozni fognak egymással a közös érdekeiket érintő minden fontos nemzetközi kérdésben.

Az együttes védelem biztosítása és a béke és a biztonság fenntartása érdekében mindannyiszor haladéktalanul tanácskozni fognak egymással, valahányszor valamelyikük véleménye szerint a Szerződésben részt vevő egy vagy több államot fegyveres támadás fenyegeti.

4. cikk. Ha valamely állam vagy valamely államcsoport Európában fegyveres támadást intéz a Szerződésben résztvevő egy vagy több állam ellen, a Szerződésben résztvevő minden állam az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmánya 51. cikkének megfelelően, az egyéni vagy kollektív önvédelem jogának megvalósításaképpen egyenként és a Szerződés többi tagállamával való megegyezés szerint minden szükségesnek mutakozó eszközzel, a fegyveres erő alkalmazását beleértve, azonnali segítséget nyújt a megtámadott államnak vagy államoknak. A Szerződésben résztvevő államok haladéktalanul tanácskozni fognak a nemzetközi béke és biztonság helyreállítására és fenntartására szükséges együttes intézkedésekről.

Az e cikk alapján tett intézkedésekről az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmánya rendelkezéseinek megfelelően tájékoztatni fogják a Biztonsági Tanácsot. Ezeket az intézkedéseket azonnal felfüggesztik, mielőtt a Biztonsági Tanács megteszi a nemzetközi béke és biztonság helyreállítására és fenntartására szükséges intézkedéseket.

5. cikk. A Szerződő Felek megállapodtak abban, hogy megalakítják azon fegyveres erőiknek egyesített parancsnokságát, amelyeket a Felek megegyezése szerint az együttesen megállapított elvek alapján működő parancsnokság vezénylete alá helyeznek. Védelmi képességük megerősítésére szükséges egyéb összeegyeztetett intézkedéseket is tesznek, hogy megvédelmezzék népeik békés munkáját, biztosítsák határaik és területük sértetlenségét és az esetleges támadással szembeni védelmét.

6. cikk. Abból a célból, hogy a Szerződésben részt vevő államok megvalósítsák a jelen Szerződésben előírt egymás közötti tanácskozást és megvizsgálják az e Szerződés végrehajtásával kapcsolatban felmerülő kérdéseket, Politikai Tanácskozó Bizottságot állítanak fel, amelyben a Szerződésben részt vevő minden államot a kormány valamelyik tagja vagy más külön kinevezett kiküldött képvisel.

A bizottság – ha szükségesnek látja – kisegítő szerveket alakíthat.

7. cikk. A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy nem vesznek részt semmiféle koalícióban vagy szövetségben és nem kötnek semmiféle egyezményt, amelynek céljai ellentétesek a jelen Szerződés céljaival.

A Szerződő Felek kijelentik, hogy az érvényes nemzetközi szerződéseikben megállapított kötelezettségeik nem ellentétesek a jelen Szerződés rendelkezéseivel.

8. cikk. A Szerződő Felek kijelentik, hogy az egymás közötti gazdasági és kulturális kapcsolatok továbbfejlesztése és erősítése érdekében a barátság és az együttműködés szellemében fognak eljárni, kölcsönösen tisztelősen tartván függetlenségüknek, állami szuverenitásuknak és az egymás belügyeibe való be nem avatkozásnak az elvét.

9. cikk. A jelen Szerződéshez társadalmi és államrendszerükre való tekintet nélkül csatlakozhatnak oly más államok, amelyek kifejezik készségüket, hogy a jelen Szerződésben

való részvétellel hajlandók elősegíteni a békeszerető államok erőfeszítéseinek egyesítését a békének és a népek biztonságának biztosítása céljából. Az ilyen csatlakozás a Szerződésben résztvevő államok beleegyezésével, a csatlakozásról szóló okiratnak a Lengyel Népköztársaság kormányánál való letétele után lép hatályba.

10. cikk. A jelen Szerződést meg kell erősíteni és a megerősítő okiratokat a Lengyel Népköztársaság kormányánál kell letenni.

A Szerződés az utolsó megerősítő okirat letételének napján lép hatályba. A Lengyel Népköztársaság kormánya a Szerződésben részt vevő többi államot minden megerősítő okirat letételéről tájékoztatni fogja.

11. cikk. A jelen Szerződés húsz évig marad érvényben. A Szerződés a következő tíz évre is érvényben marad azon Szerződő Felek között, amelyek ezen időszak lejártá előtt egy évvel nem nyilatkozzák ki a Lengyel Népköztársaság kormányának a Szerződés felmondására irányuló kívánságukat. Ha az európai kollektív biztonsági rendszer létrejön és ebből a célból általános európai kollektív biztonsági szerződést kötnek - amire a Szerződő Felek állandóan törekedni fognak -, a jelen Szerződés az általános európai szerződés hatályba lépésének napján érvényét veszti.

Készült Varsóban, az 1955. évi május hó tizennegyedik napján, egyetlen példányban, orosz, lengyel, cseh és német nyelven, amely szövegek mindegyike egyformán hiteles. A jelen Szerződés hitelesített másolatait a Lengyel Népköztársaság kormánya eljuttatja a Szerződés valamennyi résztvevőjéhez.

Fentiek hitelül a Meghatalmazottak a jelen Szerződést aláírták és pecsétjükkel ellátták.

Közlemény a barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződésben részt vevő államok fegyveres erői közös parancsnokságának megteremtéséről

Az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Csehszlovák Köztársaság közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés értelmében a szerződésben részt vevő államok határozatot hoztak a fegyveres erők közös parancsnokságának megteremtéséről. A határozat előírja, hogy a szerződésben részt vevő államok védelmi képességének megszilárdítására és közös fegyveres erőinek megszervezésére vonatkozó általános kérdések megvitatására a Politikai Tanácskozó Bizottság illetékes, amely megfelelő határozatokat hoz majd.

A szerződést aláíró államok által kiállított közös fegyveres erők főparancsnokává I. Sz. Konyevet, a Szovjetunió marsallját nevezték ki.

A közös fegyveres erők főparancsnokának helyetteseivé a szerződésben részt vevő államok honvédelmi minisztereit vagy más katonai vezetőit nevezik ki, akiket megbíznak a szerződésben részt vevő egyes államok által a közös fegyveres erők rendelkezésére bocsátott fegyveres erők parancsnokságával.

A Német Demokratikus Köztársaság részvételét a közös parancsnokság fegyveres erőire vonatkozó intézkedésekben később tárgyalják meg.

A közös fegyveres erők főparancsnoka mellett felállítják a szerződésben részt vevő államok közös fegyveres erőinek törzskarát, amelyben a szerződésben részt vevő államok vezérkarának állandó képviselői foglalnak helyet.

A parancsnokság székhelye Moszkva.

A közös fegyveres erők elhelyezése a szerződésben részt vevő államok területén, az említett államok közötti megegyezés szerint és a kölcsönös védelem szükségleteinek megfelelően történik majd.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányának nyilatkozata

Otto Grotewohl, a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségének vezetője a szerződés aláírásakor a következő nyilatkozatot tette a Német Demokratikus Köztársaság kormánya nevében:

Figyelembe véve a szerződés célkitűzését – az európai béke és biztonság biztosítását –, a Német Demokratikus Köztársaság kormánya úgy látja, hogy a szerződés nagy támogatást nyújt a német népnek Németország békés és demokratikus újraegyesítésére irányuló törekvéseiben. A Német Demokratikus Köztársaság továbbra is legfőbb feladatának és az egész német nép feladatának tekinti Németország egyesítését békés és demokratikus alapon és minden eszközzel elő fogja mozdítani a német egység helyreállításának meggyorsítását. A jelen barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásánál a Német Demokratikus Köztársaság kormánya abból indul ki, hogy az egyesített Németországot nem fogják terhelni azok a kötelezettségek, amelyeket Németország egyik vagy másik része vállalt magára az ország egyesítése előtt megkötött katonai és politikai szerződésben és egyezményekben.

A Kínai Népköztársaság kormányának nyilatkozata

A Kínai Népköztársaság kormányának nevében Peng Tö-huaj, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnökhelyettese, nemzetvédelmi miniszter a következő nyilatkozatot tette:

Az európai országoknak az európai béke és biztonság biztosításával foglalkozó varsói értekezlete háromnapos kemény munka után történelmi jelentőségű sikereket ért el. A kínai nép a világ minden békeszerető népével egyetemben forrón üdvözli az értekezletet e kimagasló sikerek alkalmából.

A varsói értekezlet eredményei újból megmutatták az értekezlet résztvevőinek azt a szilárd eltökéltségét, hogy megvédik Európa békéjét és biztonságát. Megmutatták továbbá a béke, a demokrácia és a szocializmus Szovjetunió vezette táborának tömör összefogását és erejét. Olyan eltökéltség és olyan erő ez, amellyel nem lehet nem számolni.

A béke és a biztonság megvédésének az értekezleten megjelölt helyes útja teljes összhangban van a világ népeinek érdekeivel és törekvéseivel.

A Kínai Népköztársaság kormánya azon a véleményen van; hogy a varsói értekezlet határozatai nagy lépéssel viszik előre a béke ügyét, mivel nemcsak az európai béke és biztonság biztosítását szolgáló rendkívül fontos intézkedéseket tartalmaznak, hanem Ázsia békéjére és biztonságára is jelentős hatást gyakorolnak.

A Kínai Népköztársaság kormányának megbízásából kijelentem, hogy Kína kormánya és 600 milliós népe teljes mértékben egyetért az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Csehszlovák Köztársaság között az imént aláírt szerződéssel és támogatja a szerződést.

Meggyőződésünk, hogy az elmúlt értekezlet eredményei elő fogják segíteni a békeszerető országok és népek további tömörülését, és jelentős mértékben hozzájárulnak a béke és a biztonság megszilárdításához nemcsak Európában, hanem az egész világon.